

ROK 2005

P o č a s í

Leden

Celá první polovina měsíce byla teplá s teplotami nad bodem mrazu. Bylo mlhavo a téměř bez sněhu. Sníh pouze proletoval spolu s deštěm a sluníčko se moc neukazovalo. 8. ledna bylo jasno a bylo úplně jarní počasí s teplotním rekordem + 10 stupňů. Začal rašit lýkovec. Mrznout začalo až 16. ledna. Za dva dny napadlo 40 cm sněhu a konečně 22. ledna se poprvé v sezóně rozjel lyžařský vlek. Sněhu pomalu přibývalo, největší mráz ráno byl 27. ledna -10 stupňů. Mrzlo až do konce měsíce.

Únor

Únor začal s 60 centimetrovou sněhovou pokrývkou, mrzlo až do 11. února. K výkyvu došlo 12. února, kdy se náhle oteplilo na +1 stupeň a padal déšť s mokrým sněhem. Přestože bylo sněhu dost, počasí znemožnilo uskutečnit závod Cena Frymburku na Panské stráni. Oteplení bylo jen krátkodobé a znovu začalo mrznout a sněžit. 16. února pro sněhovou kalamitu nejel autobus. Silně mrzlo a sněžilo až do konce února, ranní teplota klesla až k -13 stupňům. Únor tak bohatý na sníh byl naposledy v roce 1993.

Březen

Pěkná tuhá zima pokračovala i do měsíce března. Sněhu bylo stále asi 70 cm, občas připadl prašan a v noci mrzlo až do 11. března. Podle meteorologů byla **vrstva sněhu největší za posledních 40 let**. Polední slunce však pěkně hřálo. Po silném povětří se ráz počasí změnil a začalo tát. 17. března skončila pozdní a přesto dlouhá lyžařská sezóna. Stráně byly protáté a zůstávaly pouze špinavé hromady sněhu po pluhování. Velikonoce 27. a 28. března byly plné sluníčka, ranní teplota vystoupala až na +7 stupňů.

Duben

Na začátku dubna ještě mírně mrzlo, bylo bezvětří a krásné slunné počasí. V dalších dnech se postupně oteplilo až na +10 stupňů ráno a začalo pršet. Velká nečekaná bouřka 17. dubna zničila lidem mnoho elektrických spotřebičů. Druhá dekáda měsíce byla slunná, přšlo od 26., ale na „čarodějnice“ bylo zase moc pěkné počasí a velmi se na Šibeníku vydařily.

Květen

První májové dny byly velmi teplé až letní. Maximální teplota byla 2. května +18 stupňů ráno a +26 ve dne. 6. května začalo pršet, ochladilo se a občas proletoval i sníh. 14. května na Hrádouskou vařečku bylo chladnější, ale slunné počasí s ranní teplotou +8 stupňů. Další dny byly deštivé, 23. přišla opět bouřka. 26. začala „tropická“ vedra s maximální teplotou +29 stupňů ve stínu 30. května a byla zakončená velkou bouřkou.

Červen

1. června vál chladný vítr. První červnové dny se střídala slunná dopoledne s odpoledními přeháňkami. Přšlo i 9. na Medarda. Deštivý ráz mělo počasí po většinu dní v červnu s minimální ranní teplotou +6 stupňů s maximální +18. Bouřka byla 15. června a nejteplejší den s +27 stupni ve stínu byl 25. června.

Červenec

Prázdniny začaly ochlazením a častými přeháňkami. Bylo zamračeno a teploty nepřesáhly +20 stupňů. Deštivý byl skoro celý měsíc. Občas se oteplilo, přišla bouřka a po ní se znovu ochladilo. Tropických dnů s teplotou přesahující +30 stupňů bylo jen několik koncem měsíce.

Srpen

Deštivý byl i srpen, ranní teploty se pohybovaly kolem +10 stupňů a v některé dny bylo nutné zatopit. Oteplilo se a vyjasnilo po 18. srpnu a ranní teploty vystoupaly nad +15 stupňů. Po deštivém počasí začalo v druhé dekádě měsíce růst nevídané množství hub. Rostly i pravé hříby a úspěšný byl každý houbař. Počasí vhodné ke koupání nastalo až po 25. srpnu.

Září

Nevlídne léto bylo vyváženo pěkným slunným podzimem. V září už přišlo méně, ranní teploty se až do 11. září pohybovaly od 15 do 18 stupňů. Občas vál studenější vítr. Po 20. září bylo chladněji, ale stále krásně.

Říjen

I v měsíci říjnu panovalo pěkné počasí, babí léto se skutečně vydařilo. Bylo hodně slunečných dní a lidé si říjen moc užili. Ranní teploty se pohybovaly po celý měsíc od +5 do +10 stupňů. Ochladilo se jen občas. První šedivák byl 13. října a jiřiny na zahrádce zmrzly 19. října. I potom bylo stále počasí a krásná viditelnost.

Listopad

Ranní teploty neklesly pod bod mrazu až do 15. listopadu. Ochlazovalo se pomalu a postupně. První sněhový poprašek překvapil 16. listopadu. 17. listopadu začalo trvale v noci mrznout, ranní teploty se pohybovaly mezi -1 až -10 stupni. 5 cm sněhu zůstalo ležet 18. listopadu. Sněhová vrstva se postupně zvětšovala až k 30 cm ke konci měsíce. Sníh se musel stále uklízet. Bylo chladno a po mírné oblevě znovu umrzlo.

Prosinec

30 cm silná sněhová pokrývka stačila k tomu, aby mohlo být zahájeno lyžování. Poprvé začal jezdit lyžařský vlek již 3. prosince. Mírná obleva v prvních prosincových dnech byla vystřídána další a poměrně bohatou sněhovou nadílkou. Od 9. prosince se ranní teploty pohybovaly od -1 do -9 stupňů až do konce měsíce. Sněhová pokrývka dosáhla asi 70 cm. Pod tíhou sněhu a za mrazu a sněžení, ke kterému se přidala 16. a 20. prosince také vichřice, padaly a praskaly stromy. Postiženy byly v celých Orlických horách nejen ovocné stromy, ale zejména smrky. Krajiní stromy v Pasičkách se zlomily jako sirky, cesty a silnice v lesích byly pro padlé stromy neprůjezdné. Potíže byly i v dodávkách elektrického proudu. 20. nešel proud celou noc a výpadek proudu byl také několik hodin 24. na Štědrý den. Počasí si vyžádalo i změnu technologie údržby silnic. V prosinci začali silničáři silnice solit, což přispělo k zajištění dobré sjízdnosti především do Náchoda.

Š k o l s t v í - školní rok 2004/2005

Od 1. 1. 2005 vstoupil v platnost Nový školský zákon č. 561/2004 Sb.

Mateřská škola

2004/2005

Do mateřské školy bylo zapsáno 40 dětí. Předškolní třídu navštěvovalo 16 dětí a třídu malých dětí 24. Po mateřské dovolené se do třídy předškoláků vrátila Zdenka Wildmannová, která vystřídala Moniku Geigerovou. Ostatní personální obsazení zůstalo beze změny- Soňa Brázdilová, ředitelka, Alena Lokvencová, mladší děti a Libuše Vargová, školnice.

asistence

V září začala navštěvovat školku Eliška Balcarová, která vyžadovala se speciálními vzdělávacími potřebami neustálou péči. Z rychnovského Úřadu práce byla školce přidělena na půl roku asistentka Iva Šormová, která byla v pololetí vystřídána Monikou Geigerovou, přidělenou náhodským Úřadem práce.

pedagogická praxe a vzdělávání učitelek

V červnu konala ve školce pedagogickou praxi studentka SPgŠ v Litomyšli Jana Novotná. Druhým rokem pokračovala ve studiu školského managementu v Praze ředitelka Brázdilová a Alena Lokvencová studovala speciální pedagogiku předškolního věku v Liberci. Učitelky využily nabídky centra vzdělávání v Hradci Králové a zúčastnily se seminářů na téma – enviromentální výchova-ekologie, výtvarné dílny, jiný pohled na školní zralost, počítačový kurz.

výchovně vzdělávací program

Závazným dokumentem byl od září Rámcový vzdělávací program a na jeho základě vypracovaný roční školní plán nazvaný „Pohádkami křížem krážem“. Třídní učitelky vypracovaly plány uzpůsobené věkovým skupinám a děti se speciálními vzdělávacími potřebami pracovaly podle individuálních plánů.

spolupráce s veřejností – akce školy

Ve škole pracovalo SRPDŠ, které podle potřeby obměnilo složení svého výboru. Rodiče byli seznámeni s hospodařením školy a spolupracovali při školních akcích, zejména při zabezpečování 5. reprezentačního plesu. Za dětmi přijelo do školy dvakrát divadélko s pohádkami „O Sněhurce“ a „O statečné Hildě a pyšném Hakonovi“. V listopadu se děti zapojily do tradiční drakiády, dále do příprav vánočních perníčků a adventních věnců, účinkovaly na vánoční besídce a navštívily výstavu v Novém Městě n. Met. Účastnily se karnevalu s rejem masek a druhou neděli v květnu pozvaly maminky na besídku ke Dni matek. Předškolní děti prošly plaveckým výcvikem v bazénu v Náchodě. Soutěžemi a cenami byly odměněny 1. června na Den dětí. V červnu v kině shlédly pohádku „O Krakonošovi“, kterou sehrál ochotnický spolek. Za zvířátky se vypravily na Bydlo za krásného slunečného počasí. Zkouškou odvahy pro předškoláky bylo tradiční přespání ve školce s večerním hledáním pokladu. Na závěrečné školní akademii se předškoláci se školkou rozloučili, jejich krátké vystoupení roztleskalo celý sál a každý dostal malou knižní odměnu.

stravování

Do školní jídelny docházelo průměrně 150 dětí základní a mateřské školy. Personální obsazení školní jídelny bylo : Monika Marková, vedoucí a účetní, Miroslava Ducháčková, vedoucí kuchařka, Věra Škodová, kuchařka a Markéta Vaňková, provozní.

Základní škola

2004/2005

Slavnostní zahájení školního roku proběhlo 1. září v duchu místní tradice. Žáci 2. až 9. ročníku shlédli se svými třídními učiteli filmové představení v kině a po jeho skončení se zabývali ve třídách organizačními pracemi. Prvňáčky, kteří přišli v doprovodu rodičů, přivítala ve třídě jejich budoucí učitelka Mgr. Jana Soukupová. Pozdravit je přišel také starosta Vladimír Říha a ředitel školy Mgr. Rudolf Kratochvíl.

personální obsazení

Složení pedagogického sboru bylo ustálené, nedošlo k žádné změně. Škola pracovala pod vedením Mgr. Rudolfa Kratochvíla a zástupkyně Marie Krbalové. První ročník převzala Mgr. Jana Soukupová a ostatní třídní učitelé postoupili se svou třídou. Beze změny zůstalo i obsazení školní družiny a zajištění chodu školy provozními zaměstnanci.

stav žactva

Stav žactva k 1. září 2004 byl 158 žáků (místních 70, dojíždějících 88). Do 2 oddělení školní družiny bylo zapsáno 49 žáků. Prvňáčků bylo 11, devátý ročník navštěvovalo 16 žáků. Průměrný počet žáků ve třídě byl 17,5. Výhled do dalších tří let předpokládá znatelný pokles počtu žáků školy.

výuka

Ve všech ročnících se vyučovalo podle vzdělávacího programu MŠMT Základní škola. Od 1. ledna 2005 vstoupil v platnost nový školský zákon č. 561/2004 Sb. Tento zákon a s ním související prováděcí vyhlášky mění i činnost základních škol a směřuje je k větší samostatnosti. Od 4. ročníku se v odděleních vyučovalo německému a anglickému jazyku. Žáci 7. – 9. ročníku si mohli vybrat z volitelných předmětů : cvičení z českého jazyka, cvičení z matematiky, informatika a zeměpisná praktika. 30 žáků navštěvovalo výuku náboženství v prostorách fary a zajišťoval ji P. Jozef Czarny.

kurzy a zájmové útvary

Koncem ledna se uskutečnil za velmi příznivých sněhových podmínek týdenní lyžařský kurz 7. ročníku na Panské stráni. V dubnu a květnu proběhl šestnáctihodinový kurz dopravní výchovy ve 4. ročníku zakončený na dopravním hřišti v Bělovsi. Žáci 3. a 4. ročníku se zúčastnili plaveckého výcviku v bazénu v Náchodě. Ve škole pracovaly kroužky: informatiky, hry na flétnu, ručních prací a zdravotnický. Výuku hry na klavír a kytaru prováděl v prostorách školy Jiří Škoda.

akce a soutěže

V prosinci připravili žáci 4. a 6. třídy předvánoční kulturní vystoupení v domově důchodců v Náchodě. Žáci 9. ročníku provedli mikulášskou nadílku v místní mateřské škole a ve třídách 1. stupně. Žáci 8. a 9. ročníku navštívili planetárium v Hradci Králové. Děti 1. až 6. třídy se vydaly do předvánoční České Skalice a Babiččina údolí. Se žáky 5. ročníku navštívila třídní učitelka Prahu. Úspěšné byly projektové dny – Vánoce, Velikonoce (s jarmarkem), Cestujeme zeměmi světa. Dva žáci se zúčastnili okresního kola Olympiády v českém jazyce, Světlana Miroščenková (9.r.) obsadila 3. místo v okresním kole soutěže v německém jazyce. Do krajského kola v recitaci se probojovala Daniela Langrová (6.r.). V pěvecké soutěži Jaroměřský slavík opět překvapila Anna Sobotková (5.r.). V matematické Pythagoriádě reprezentovali školu Jan Effenberk, Vendula Kávová (6.r.) a Nikola Siegllová (7.r.). Hlídky mladých zdravotníků obsadily v okresním kole 5. a 7. místo. Školní výlety ke konci školního roku mířily na hrad Kost, do Potštejna, do Boskovic, do Jinolic v Českém ráji, do Rovenska pod Troskami a na Broumovsko.

Ples SRPDŠ

29. ledna 2005 se konal 5. ples SRPDŠ při MŠ a ZŠ v sokolovně. Hrála hudba Grundig a ples byl pro rodičovskou veřejnost pěknou společenskou událostí. Výtěžek plesu věnovalo rodičovské sdružení na podporu mimoškolní činnosti žáků.

opravy – údržba – materiální zabezpečení

O hlavních prázdninách byla vymalována 1. třída a byly provedeny nutné opravy ústředního topení. V jarním období se za provozu uskutečnila generální přestavba chlapeckých WC tak, aby odpovídaly současným hygienickým normám. Ředitelna byla vybavena novou počítačovou sestavou.

školní akademie

27. června se od 15.30 v režii žáků 9. třídy uskutečnila v místním kině školní akademie. Žáci předvedli za hojné účasti veřejnosti nacvičený program. Symbolicky byli přijati do školy malí předškoláci, žáci 9. ročníku poděkovali učitelům, odcházející ředitel Mgr. Rudolf Kratochvil poděkoval rodičům i hrádovské veřejnosti za přízeň projevovanou škole po dobu jeho sedmiletého působení ve funkci ředitele školy a starosta obce představil veřejnosti nastupujícího konkurzem vybraného ředitele Mgr. Josefa Peteru z Nového Města n.Met.

závěr školního roku 2004/2005

Školní rok byl uzavřen 30. června hodnocením žáků ve třídách. Se žáky 9. ročníku proběhlo slavnostní rozloučení na Obecním úřadě. Rozloučil se s nimi starosta Vladimír Říha, třídní učitelka Soňa Paarová jim předala vysvědčení a knižní dárky a na závěr jim popřál hodně úspěchů ředitel Rudolf Kratochvil.

výměna ředitelů

30. června došlo v prostorách Obecního úřadu v Novém Hrádku ke slavnostnímu rozloučení s Mgr. Rudolfem Kratochvilem odcházejícím do důchodu.

Školní kroniku ukončil Mgr. Kratochvil 3. 7. 2005 slovy : *„Po sedmiletém působení končím ředitelování v Základní škole v Novém Hrádku. Děkuji všem za přízeň a vstřícnost, kterou projevovali škole, děkuji všem kolegyním za jejich práci. Budu vždycky na léta prožitá v Novém Hrádku rád vzpomínat. Přeji novému řediteli úspěšné vykročení do nové práce.“*

Z a s t u p i t e l s t v o   o b c e

počet obyvatel

K 31. 12. 2005 měla obec Nový Hrádek 719 obyvatel. Narodilo se 13 dětí (7 děvčat, 6 chlapců), zemřela 1 občanka, přistěhovalo se 23 a odstěhovalo 12 obyvatel.

hodnocení roku 2005

Podle starosty Vladimíra Říhy obec v roce 2005 své úsilí směřovala k těmto hlavním cílům : **naléhavé opravě obecního bytového domu čp. 59, odstranění hygienických závad na chlapeckých záchodech v základní škole a úpravě povrchu příkré přístupové cesty z náměstí k základní škole.**

Podrobněji k jednotlivým úsekům.

odpadové hospodářství

Od druhé poloviny roku se začaly ze směsného odpadu vyřídovat nápojové kartony, které je možné odevzdávat v pytlích jako PET lahve. Akci podpořila také základní škola, která uskutečnila úspěšnou soutěž žáků ve třídění KO. Celkový výsledek je velmi potěšitelný – proti roku 2004 se snížilo množství směsného odpadu v obci o 20 tun.

místní komunikace

Péče o místní komunikace znamená každoročně pro obec velkou finanční zátěž. Dlouho plánovaná a velmi potřebná úprava komunikace z náměstí ke škole se provedla s použitím prostředků z Programu obnovy venkova. Asfaltový povrch zakryl horní kamenitou a dolní blátivou část. Za účasti VAK Náchod se zaasfaltovala také místa po opravách starých i nově provedených vodovodních i kanalizačních přípojek. Částečně se zprovoznila cesta od Trávníčkových ke Smrčině. Zajištění zimní údržby místních cest si z důvodu velmi dlouhé zimy vyžádalo finanční navýšení o 70 tisíc Kč na celkových 200 tisíc.

vodní hospodářství

Nově se vyřešilo svedení povrchové vody z opravené cesty ke škole.

školství

Nový ředitel školy Mgr. Josef Petera je ve spolupráci s obcí velmi aktivní a má i zájem na důkladné údržbě školní budovy. V uplynulém školním roce se provedla rekonstrukce chlapeckých WC včetně automatického splachování, a tím se odstranila podstatná hygienická závada. Došlo také k přepažení chodby v 1. patře a vznikla tím kancelář pro administrativní sílu.

veřejná zeleň

Průběžně se pečovalo o zelené plochy parku a veřejných prostranství patřících obci. Příkladná byla péče o květinové záhony, kterým se věnují občané naší obce. Z bezpečnostních důvodů byly pokáceny lípy. Jedna u kostela a druhá v rohu náměstí. Zdravá lípa u Sychrovských byla přeřezána, aby se stromu odlehčilo od velké těžké koruny.

věci bytové

V bytovém domě čp. 59 se opravily 3 byty tak, aby splňovaly požadavky moderního bydlení. Dokončila se výměna všech oken za okna plastová. Vyměnily se také vchodové dveře i dveře vchodu do dvora. U domu se opravila zídka, plot a zabudovala se plakátovací plocha. Finančně nejnáročnější pro obec byla výměna střešní krytiny obecního domu včetně oplechování, dešťových svodů a instalace hromosvodů.

veřejné osvětlení

Nejdražší je zřizování nových světelných bodů. Byl vybudován pouze jeden bod na cestě z náměstí ke škole. Jedno světlo pro poruchu na zemním kabelu muselo být nově napojeno.

kultura

Obec zajišťovala provoz kina, ale jeho návštěvnost stále klesá. Dosti navštívená byla ochotnická představení, besedy s pozvanými herci, dětské besídky a pásma filmových pohádek pro děti. Obecní knihovna byla využívána hodně dospělými i dětmi. Dosud jí chyběl internet.

sport, hasiči, zdravotníci

Obec velmi oceňovala a pokud možno i finančně podpořila aktivity všech místních spolků. Organizaci cvičení od nejmladších po seniory vedení obce považovalo za velký přínos při výchově mládeže k lásce ke sportu a k dobrému životnímu stylu. Velkou prací odvedl v minulé sezóně lyžařský oddíl, který zajišťoval nejen výcvik mladých lyžařů, ale také náročný provoz lyžařského vleku. Na valné

hromadě starosta obce členům Sokola poděkoval. Hodně byla ceněna také práce hasičů a mladých zdravotníků. Všechny tyto složky dobře obec reprezentují a naši obec propagují.

stavební parcely

Obec delší dobu neměla ve vlastnictví již žádný pozemek, který by mohla nabídnout zájemcům o individuální výstavbu. Zastupitelstvo proto rozhodlo o koupi pozemku o rozloze 0,5 ha v místě územním plánem určeném ke stavbě rodinných domků. Aby bylo možné vyhovět většímu počtu zájemců, nakoupila obec i pozemky mimo plánovanou zástavbu (za hasičským hřištěm) a zažádala v tomto smyslu o změnu územního plánu.

pohřebnictví

Největší finanční položku si vyžádala oprava dalších 26 m hřbitovní zdi – 4. etapa. Kromě obce se oprava financovala z Programu obnovy venkova (údržba památek) a 15 tisíci Kč se podílela obec Sněžné, která patří do novohrádovské farnosti. Náročnou údržbu hřbitova a veřejných prostranství obec zajišťovala prostřednictvím pracovníků určených na veřejně prospěšné práce od Úřadu práce. Čistotu a pořádek v obci oceňovali místní občané i návštěvníci obce.

K u l t u r a

Kulturní akce v roce 2005 zajišťovalo vedení obce, TJ Sokol, Sbor dobrovolných hasičů, základní a mateřská škola, farní úřad, místní organizace ČČK a Myslivecké sdružení. První akcí bylo

České nebe

Divadelní představení **České nebe** předvedly děti 15. ledna v budově řadových sester v Rokoli. Vystoupily v kostýmech známých svatých a českých patronů a přednesly jejich charakteristiky. Nejvíce vynikl osobitým projevem Ondra Langr. Představení nacvičily a kostýmy připravily Olga Langrová a Dana Drašnarová.

Sokolský bál

15. ledna TJ uspořádala **Sokolský bál** s hudbou Trias Dvůr Králové nad Labem. Pěkná výzdoba, bohatá tombola a třídní předtančení tanečního klubu KMIT z Nového Města n. Met. vytvořilo pěknou atmosféru plesu. Zazářila opět dvojčata Adam a Filip Petrovi s partnerkami Nikolou Sieglovou a Anetou Kubcovou. Účast byla asi 150 tanečníků. Předprodej vstupenek zajišťovala prodejna 3XS za 65 + 5 Kč.

Myslivecký ples

22. ledna se mohli zájemci pobavit na **Mysliveckém plese**. Myslivci navázali po několika letech na plesovou tradici, pozvali hudbu Elastic a navařili chutná myslivecká jídla. Bohatá byla i tombola. Bál přilákal jako vždy velký počet návštěvníků.

5. reprezentační ples SRPDŠ

29. ledna se konal **5. reprezentační ples SRPDŠ** pořádaný rodičovským sdružením mateřské a základní školy. Opět hrála hudba Grundig a ples měl bohatou účast a vysokou společenskou úroveň. S pěkným předtančením vystoupila skupina HOP z Dobrušky. Do bohaté tomboly přispělo mnoho místních i okolních sponzorů. Překvapením byla barmanská show. Předprodej vstupenek zajišťovala

prodejna skla a keramiky p. P. Příbylové za 55 + 5 Kč. Dopravu obstaralo Taxi Novotný.

Hasičský bál

5. února uspořádali místní hasiči svůj v sezóně již v pořadí čtvrtý **Hasičský bál**. Hrála hudba Hektor. Na plese nechyběla tombola a domácí kuchyně. Účast byla jako vždy u hasičů tradičně dobrá, asi 190 platících tanečníků.

Pomlázková zábava

Na Bílou sobotu 26. března uspořádali místní volejbalisté **Pomlázkovou zábavu**.

Taneční zábava

29. dubna se konala v sokolovně **Taneční zábava** s hudbou Hektor.

Přednáška o Iránu

6. května se v kině uskutečnila zajímavá **přednáška Ing. Pavla Ježka** s promítáním diapozitivů o jeho pobytu a cestování po **Iránu**. Humanitární organizace Člověk v tísní Pavla poslala na pomoc postiženým po zemětřesení v městě Bam, při kterém zahynulo 30 tisíc lidí. Pavel nebyl v Iránu poprvé, po neštěstí tam jel za kamarády. Byla to pro něj velmi těžká několikaměsíční zkušenost.

Projekt Červen – měsíc věnovaný dětem

3. červen byl v obci plný soutěží a sportovních dovedností dětí mateřské a základní školy. Soutěžily na hřišti MŠ a ty starší plnily úkoly na různých stanovištích rozmístěných v obci a na hřišti u sokolovny. Mladí hasiči jim ukázali požární útok a děti si mohly prohlédnout zásahové vozidlo místního sboru. Po splnění úkolů děti dostaly od obce k svátku drobné dárečky. V 17 hodin se v kině uskutečnil pořad **Možná přijde i kouzelník** a po tomto zdařilém kouzelnickém vystoupení, při kterém se děti mohly aktivně podílet na provádění triků, bylo promítnuto pásmo filmových pohádek **Konec kouzelníka Uhahuly**. Spokojenost s oslavou dětského dne byla také díky pěknému počasí veliká.

14. června do obce zavítali herci **Divadla EXTRÉM** z Prahy. Mladí umělci pocházející z různých divadel dětem předvedli představení z cyklu Krkonošských pohádek s názvem **Jak Trautenberk dělal Krakonošovi ducha**. Představení shlédlo kromě místních dětí i několik dětí z novoměstského stacionáře.

Školní akademie

27. června proběhla v místním kině tradiční **školní akademie** k ukončení školního roku 2004/2005. Byla také loučením s ředitelem **Mgr. Rudolfem Kratochvilem**, který po sedmiletém působení v místní základní škole odcházel do důchodu. Ve funkci ho v září vystřídal **Mgr. Josef Petera** z Nového Města n. Met. Na závěr celé akademie se svým programem rozloučili žáci odcházející z 9. ročníku.

Slavnostním předáním závěrečných vysvědčení a Pamětních listů v obřadní síni obecního úřadu se s odcházejícími žáky důstojně rozloučil starosta obce a celý učitelský sbor.

Soutěž O pohár starosty obce Nový Hrádek

3. září se na cvičišti místního sboru konala hasičská soutěž **O pohár starosty obce Nový Hrádek**. Dostavilo se 12 sedmičlenných družstev mužů a 6 družstev žen. Družstva předvedla svou rychlost a přesnost při provádění hasičských disciplín. Místní hasiči soutěž dobře zorganizovali včetně občerstvení – pečeného selete, dobrého pití i trubiček od paní Říhové.

Nácvik první pomoci

20. října místní ČČK zorganizoval v pohostinství Na kovárně **nácvik předlékařské první pomoci**. Záchranu života na figuríně Andule s žáky předvedla učitelka **Marcela Havrdová**.

Projekt Novohrádouský kulturní podzim

7. října zahájilo představení **Solný sloupy** Novohrádouský kulturní podzim. Byla to nová, podle autora nazvaná destruktivní, aktovka **Josefa Tejkla** v provedení kosteleckých **Černých šviháků**. Zachycovala poměry v současné společnosti jeho pohledem. Diváci se bavili, někteří více, jiní méně. Hojná účast překvapila i autora a bývalého učitele místní základní školy. Poznal v hledišti mezi diváky řadu známých tváří. Někteří z nich jako žáci vystupovali v divadelních hrách při jeho učitelském působení v obci před lety. Na jeho nezvyklé až výstřední hry se vždy sejde hodně zájemců. Víceméně recesní pojetí hry završilo při děkování předání **Fernetovky cigaretníkové** – novohrádouská mutace s návodem na pěstování této vzácné rostliny. Děkoval zastupitel obce Zdeněk Drašnar – jeho bývalý žák a někdejší žakovský herec.

23. října v neděli odpoledne se uskutečnilo pro děti v kině loutkové představení **souboru BOŇI** z Jaroměře **Povídám, povídám pohádku**. Komédie byla hrána **spodovými loutkami**, které mnozí diváci viděli poprvé. Scéna byla nápaditá a projev efektní. Děti z prvních řad nikdy asi nezapomenou, že byly postříkány vodou.

26. listopadu na zakončení kulturního podzimu se konal **Večer s Václavem Vydrou a Janou Bouškovou**. Zcela zaplněný sál kina netrpělivě očekával jejich příchod. Sněhová nadílka a chumelenice způsobily, že přijeli na poslední chvíli. Herci v doprovodu psa boxera Ferdý okamžitě nastoupili na jeviště a více než dvě hodiny bavili diváky. Přednost a velký časový prostor dávali divákům. Příjemní a velmi civilně působící hosté se rozhovořili na téma koně - mají 4 a je to jejich velká vášeň. Otevřeně promluvili o úskalí podnikání se zbraněmi, o filmu Kameňák i o svém soukromí. Jana Boušková vzpomněla na výbornou herečku a maminku Václava Vydry Danu Medřickou. Byli bezprostřední, samozřejmí a opravdoví jako ten jejich pes. S odjezdem nepospíchali, dávali podpisy a téměř hodinu po ukončení ještě besedovali. Než odjeli, prošli se zasněženou noční krajinou. Václav Vydra hraje ve Vinohradském divadle, Jana Boušková v Národním a ve Stavovském.

Mikulášská zábava

3. prosince uspořádali v sokolovně místní hasiči **Mikulášskou zábavu**. Hrála hudba Hektor.

Vánoční besídka mateřské školy

11. prosince v neděli odpoledne vystoupili v kině nejmenší děti s **oživlým betlémem**. Bylo to opravdu „Milé vystoupení nejmenších dětí“, jak pořad nazvaly jejich učitelky. Na jevišti byl betlém s kolébkou, hvězdou, Marií a Josefem, volkem a oslem, na horizontu několik pěkných andělů. Děti zpívaly známé koledy a doprovázely je dramatickým vyjádřením. Jejich vystoupení bylo moc milým vánočním blahopřáním. Odměnou jim byl potlesk přítomných kamarádů, rodičů i babiček, kindervajíčko a na závěr pásmo dětských filmů.

Vánoční výstava v základní škole

15. prosince pozvali žáci základní školy veřejnost na **3. vánoční výstavu**. Uvedli ji krátkou besídkou, nabídli malé občerstvení – čaj a cukroví a zakončením byl

vánoční jarmark, na kterém nabízeli ke koupi většinou vlastnoručně vyrobené vánoční zboží.

Scénka Miriam

18. prosince vystoupily v místním kostele věřící děti se scénkou **Miriam**.

Vánoční zábava

26. prosince uspořádala TJ Sokol **Vánoční zábavu**. Návštěva byla veliká, zábava se velmi vydařila. Je to jedna z nejvíce navštívených zábav během roku.

S b o r d o b r o v o l n ý c h h a s i č ů

Valná hromada

18. listopadu 2005 se uskutečnila v kulturním zařízení Velos jubilejní Valná hromada místního hasičského sboru. Byla vzpomínkou na **125. výročí trvání Sboru dobrovolných hasičů v Novém Hrádku**. Funkcionáři zhodnotili svou práci v minulém roce, starosta Jiří Bek promluvil o historii sboru a závěrem se přítomní pobavili při hudbě a občerstvení a shlédli výstavku o činnosti sboru za posledních 5 let. V současné době má sbor 66 dospělých (z toho 15 žen) a 13 mladých členů.

zásahy výjezdové jednotky

Výjezdové družstvo mělo stejné složení jako v předešlém roce. HZS Náchod družstvo vyzval **ke 3 výjezdům**.

28. 5. 2005 – požár rodinného domu ve Sněžném. Výjezdu se zúčastnilo 8 členů a zajišťovali dodávku vody ostatním sborům.

22.6. 2005 – požár rodinného domku v Olešnici v Orł. h. Na výjezdu se podílelo 8 členů, kteří museli pro zakouřenost použít dýchací přístroje.

16.10. 2005 – požár lesa u Rokole. Na výjezdu se podílelo 5 členů. Ohnisko požáru dostatečně prolili vodou, aby se požár nerozšířil.

cvičení a soutěže dospělých

18. června 2005 se konala okrsková soutěž v **Blažkově**. Soutěžilo 1 družstvo mužů a 1 družstvo žen. Ženy ve složení : Beková O., Beková R., Grimová J., Rázlová A., Rázlová I., Lantová M., a Suchánková M. byly druhé a muži soutěž vyhráli.

20. srpna se konal **Přibyslavský pohár**. Ženy ve složení : Beková O., Beková R., Suchánková M., Lantová M., Gančarčíková G., Siegllová Ž. a Suchánková V. si opět odvezly pohár za druhé místo. Mladší družstvo mužů bylo pro chybu diskvalifikováno, smíšené družstvo okrsku bylo druhé.

3.září se konala na místním hasičském hřišti **náchodská Primátorliga**. Soutěže se zúčastnili místní muži a byli osmí. Celkem se této soutěže o pohár novohrádovského starosty zúčastnilo 18 družstev. Soutěž byla velmi dobře organizačně zvládnuta. Ženy pracovaly jako rozhodčí, zajišťovaly administrativní práce a obsluhu na stáncích

V soutěži **O pohár starosty obce Vysokov** byli muži desátí, v **Kramolenském poháru** byli druzí. V příštím roce se do hasičské ligy zapojí také ženy.

16. září proběhlo opět v **Novém Hrádku** cvičení okrsku. Náplní cvičení bylo hašení ve výškách, sebezáchrana pomocí hadice a závěrem taktika při požáru pily. Tohoto cvičení se zúčastnily všechny sbory okrsku.

Každý člen výjezdového družstva prošel každoročně prováděným školením, školení řidičů absolvovali Jiří Bek, Vladimír Suchánek, Jarmil Grim a Ivo Štěpán, každý nositel průkazu na dýchací techniku prošel zkouškou v Polygonu ve Velkém Poříčí, strojníci a velitelé si obnovili svou odbornost také ve Velkém Poříčí.

cvičení a soutěže mládeže

Děti byly rozděleny do kategorií **starší** : Jan Kubišta, Libor Příbyl, Václav Matoušek, Dana Fišerová a Lukáš Menyhei

mladší : Bára Janečková, Adéla Siegllová, Lukáš Hanuš, Sabrina Mádrová, Sabina Effenberková, Andrea Suchánková a Petra Příbylová

Soutěžily v trojboji v Jetřichově, branném závodě v Šonově, v soutěži CTIF v požárním sportu a štafetě v Bělovsi, v Nízké Srbské a v Bohdašíně u Červeného Kostelce. Pro dobré výsledky se dostaly do okresního kola v Jaroměři. O prázdninách prožili 14 dní v hasičském táboře v Kamenci Bára Janečková a Václav Matoušek a Milan Holinka ve funkci instruktora.

Po prázdninách začal hasičský kroužek opět soutěžemi – v Jaroměři, v Hronově, v Mezilesí. Do soutěží se zapojovalo družstvo ve složení : Jana Fišerová, Lukáš Bek, Lucie Trávníčková, Lucie Beková, Lukáš Menyhei, Jára Michalíček, Andrea Suchánková, Sabina Effenberková, Adéla Siegllová, Lukáš Hanuš, Dan Růžička, Bára Janečková a Marek Gančarčík.

Pro upevnění kolektivu se mladí hasiči společně zúčastnili pochodu Hrádouská vařečka. Malovali také výkresy s hasičskou tematikou a plnili odznaky odbornosti. Vedoucí mládeže Olze Bekové pomáhaly v práci s dětmi i další členky sboru, především Jarmila Grimová.

cvičiště-požární zbrojnice-technika

Pravidelně se provádělo sečení cvičiště, opravy a nátěry v Písníku, v hasičské výborovně se položilo linoleum. Cisterna i ostatní vybavení je neustále pod kontrolou. Největší investicí byl nákup nových přileb. Stály 40 000,- Kč. Dvě vysílačky s frekvencí 12,5 kHz se koupily za 15 000,- Kč, nová savice za 3 000,- Kč, sada s proudnicemi za 19 000,-Kč a oprava podlahy v klubovně byla za 7 000,- Kč.

spolupráce s veřejností

Obecní úřad projevoval maximální pochopení pro činnost sboru. Hasiči na oplátku provedli 26. dubna v obci svoz kovového odpadu a při všech akcích konaných v obci zajistili požární hlídky. Školní družině byl předán dar 500,-Kč, vystoupením na dětském dni hasiči zpestřili program, při školní akademii postavili přístřeší pro účinkující. V únoru se konal tradiční hasičský bál, dále hasiči uspořádali velikonoční zábavu, pouťové opékání selete a mikulášskou zábavu. K svátku matek blahopřáli členkám s kytíčkou a jubilantům popřáli k jejich životnímu výročí. Veřejnost o své činnosti informovali ve Frymburských ozvěnách, na vývěsce na náměstí i na internetových stránkách. Vedli vlastní psanou a obrazovou kroniku.

T ě l o v ý c h o v a a s p o r t

stav členstva

K 31. prosinci 2005 byl celkový počet členů TJ Sokol 284, z toho dospělých členů 193. Proti loňskému roku se odhlásilo 8 členů. Výbor TJ Sokol pracoval pod vedením **starosty ing. Jeronýma Holého** ve stejném složení jako v předchozím roce.

Valná hromada

Na Valné hromadě konané 6. března 2006 bylo přítomno 17 členů a hosté – starosta obce Vladimír Říha (také člen TJ), nový ředitel základní školy Mgr. Josef Petera a kronikářka obce Anna Marková (také členka TJ). Aktivně pracuje členů mnohonásobně více. Jen **na službách u lyžařského vleku** se vystřídalo v sezóně od 3. 12. 2005 do 26.3. 2006 celkem **92 dobrovolníků**. Příjem z provozu lyžařského vleku činí podstatnou část finančních příjmů, z kterých se po úhradě nákladů na provoz vleku a činnosti lyžařského oddílu může provádět údržba a vylepšování budovy sokolovny. V loňském roce se provedlo zastřešení balkonu, letos je v plánu oprava schodů před budovou. Se zprávou na Valné hromadě vystoupili : starosta, náčelnice, náčelník, matrikářka a hospodářka zprávu dodala. Náčelnice Lidmila Martinková seznámila přítomné mj. s nácvikem na **XIV. všesokolský slet**. Nacvičují se 4 sletové skladby : **Počítadla** (ml. žactvo, cvičitelky Jana Bohadlova a Lada Kaválková), **Rozkvetlá louka** (ml. žákyně, cvičitelka Lidmila Martinková), **Voda** (ženy, cvičitelka Markéta Vaňková) a **Chlapáci** (muži, cvičitel Pavel Bohadlo). Pravidelná cvičení se konala ve stejném rozsahu jako v předchozím roce. Dobré zázemí pro sokolskou činnost zajišťoval správce sokolovny Jan Raule, Ladislav Grulich (topič) a ing. Jana Šinkorová (propagace, plakáty).

lyžařský oddíl

V tréninku bylo 28 dětí a mládeže. Kromě pravidelných tréninků se uskutečnila 3 soustředění v ČR. Oddíl se zúčastnil 16 závodů, z toho 3 v Polsku. Vítězi se zpravidla přidělily nové lyže. Přípravou na závody bylo 17 startů „na suchu“ – župní akce, vesnická tělovýchova, atletika, kondiční cvičení v tělocvičně. Oddíl zorganizoval **Župní přebor** 21. ledna 2006 (32 startujících, 9 pořadatelů), **Cenu Frymburku** 12. února 2006 (106 startujících, 24 pořadatelů). Závodní činnost je finančně náročná, zejména její technické zajištění. Jen nové slalomové tyče stály 24 500,-Kč. Zaslouhou ing Petra Hlaváčka se podařilo zajistit vlastní časomíru pouze za náklady 30 000,- Kč. Pro veřejnost se jako dobrá zábava na sněhu osvědčil **Karneval na lyžích** 4. března 2006. Asi 50 masek mohlo na vleku jezdit zdarma. Organizaci zajišťovali manželé Šinkorovi.

Největší tíha činnosti lyžařského oddílu ležela na Jeronýmu Holém. Lyžařská sezóna, téměř 4 měsíce v roce, pro něho znamenala každodenní zaměstnání u lyžařského vleku. Lyžařský oddíl v obci má velký pozitivní výchovný vliv na žactvo a mládež. Oddíl tvoří pod vedením dvojice Holý – Sychrovský samozřejmě obměňovanou a přesto stmelenou partu v trénincích i v zábavě. Přístup vedoucích k mladým členům je laskavý, ale důsledný. Dobré vztahy jsou utužovány na soustředěních, ale také na posezeních s občerstvením na Panské stráni pořádaných většinou na ukončení tréninkové sezóny. Vedoucí oddílu nezapomínají ani na sloužící na vleku s písemným poděkováním.

Přechod Orlických hor na lyžích

Každoročně převážně v únoru již od roku 1996 organizuje Pavel Bohadlo lyžařský přechod Orlických hor na trase **Rokytnice – Šerlich** a naopak. Program a trasa 9. ročníku pochodu 19. února 2005 byl obdobný jako v letech předcházejících:

8.00 sraz u benzinky v Dobrušce - společné foto asi 40 účastníků a výměna aut

Na Šerlich jelo 5 aut

Na Haničku jelo 5 aut

9.30 **Hanička** - foto- odjezd na lyžích z parkoviště – terén upravený rolbou a projeté 2 stopy na Mezivrší a bunkrovkou na Pěticestí – Kunštátská kaple

12.00 **Pěticestí** – zastávka na čaj – setkání s protijezdci –foto-výměna klíčků od aut

14.00 **Velká Deštná** – foto - zastávka na čaj

14.45 **Šerlich** – odjezd z parkoviště vlastními auty zpět na Nový Hrádek

Jednotlivé ročníky tradičního přechodu měly odlišný průběh především podle počasí, ale při všech panovala mezi pochodníky dobrá nálada. Kdo jednou jel, vracel se. Největší část účastníků bývala z Nového Hrádku, ale pochodovali jedinci i skupinky známých z blízkého i vzdáleného okolí. Před 5 lety se připojila skupinka 12 lyžařů z České Skalice. Oblibu této akce a poděkování organizátorovi Pavlu Bohadlovi vyjádřili článkem ve Zpravodaji Sokolské župy Podkrkonošské – Jiráskovy. O každém přechodu vedou Bohadlovi pěknou psanou i obrazovou kroniku. Z ní se také lze dozvědět, že „přechod“ má již tradici dlouhou 25 let. Poprvé se jelo 24. ledna 1981. Do Rokytnice se ale až do roku 1995 jezdilo vlakem a autobusem. Fotografie prvních hřebenových tras jsou ještě černobílé a je na nich možné sledovat devastaci lesů na vrcholcích. Kunštátská kaple byla například v roce 1985 obklopena lesem.

kulturní akce

Jednotlivé oddíly a členové výboru zajistili v sokolovně následující akce : **Sokolský bál** (15.1., výbor) , **Pomlázková zábava** (26.3., volejbal), **Valná hromada** (2.5.), **Diskotéka** (11.6., florbal), **Posvícenská zábava** (1.10., všestrannost), **Stěpánská zábava** (26.12., fotbal). Každá zábava vždy vyžadovala 10 – 20 organizátorů.

volejbal

Pod vedením ing. Jeronýma Holého a Petra Bohadly hraje volejbal 6 zájemců, z toho 2 ženy. 2. dubna 2005 sehráli 5. a poslední zápas turnaje **Amatérské volejbalové ligy** v Hradci Králové a obsadili 5. místo ze 43 účastníků. 28. května hráli 1. turnaj **Rychnovské volejbalové ligy** a 19. listopadu závěrečný, 7. turnaj. 29. srpna se zúčastnili okresního finále **vesnických tělovýchovných jednot** a obsadili 5. místo z 25 účastníků.

florbal a fotbal

5. července proběhlo 1. kolo soutěže **vesnických jednot** v malé kopané ve Starkoči. V srpnu, v září a v říjnu proběhlo 7 zápasů turnaje v malé kopané – **Horská liga** kterých se zúčastnilo vždy 8 - 11 hráčů jednoty. Florbal a fotbal organizuje Vlastimil Krejčí a Radomír Lanta.

Hrádouská vařečka

XXIII. ročník pochodu se konal 14. května 2005. Ráno bylo +5 a odpoledne +18 stupňů, bylo polojasno a sucho. Počet pochodujících opět přesáhl rekord, celkem se vařečky zúčastnilo **651 lidí**, z toho 256 dětí do 15 let. Zajímavou skupinkou bylo 40 žáků ze Základní školy česko-německého porozumění (soukromé) z Prahy 8, kteří byli ubytováni v Penzionu Hrádek na Dlouhém. Do kroniky zapsali: „*Hrádouská vařečka byla plná sluníčka. Nožky děti nebolely, vařečky si vysloužily. A na příští vařečku přijedeme zase do Hrádečku!*“ Účastníci přišli z 52 různých obcí, nejvíce z Nového Hrádku, 193. Nejstarším účastníkem byl ing. Jan Bláha (1933), rodinných kolektivů bylo 42, velkou vařečku si odneslo 6 skupin : Hasiči Nový Hrádek, Vařečkáři Nový Hrádek, Kmit Nové Město n.Met., Atletika Nové Město n.Met., Rošťáci Praha 1 a Pampelišky Praha 1. Kontrola s tradičním pohoštěním byla u Páblů v bývalém přírodním divadle v Tisu. Vylepšením bylo pivo čepované panem Páblem.

R ů z n é

Eisteinův rok fyziky

Rok 2005 byl nazván **Eisteinův rok fyziky**. Génieus A. Einstein v r. 1911 vyučoval i na tehdy německé Univerzitě Karlově. Za převratnou teorii relativity r.1901 dostal

Nobelovu cenu. Vymyslel také kvantovou teorii. Bez něho by nebyla nejen ničivá atomová bomba (její použití ho velmi zranilo), ale nebyla by DVD a ani i u nás tolik rozšířené mobilní telefony. Měl zvláštní fluidum. Vlasy jako hippies, ale vždy uměl vypíchnout základní problém.

Tříkrálová sbírka 2005

10. ledna proběhla v obci každoročně pořádaná Českou katolickou charitou **Tříkrálová sbírka** na pomoc lidem v nouzi. Chodilo 6 skupin koledníků s dospělým doprovodem. Hezky zazpívali a občané jim věnovali celkovou částku 32 tisíc korun (o 10 tisíc více než v předchozím roce).

sonda na Titanu

14. ledna **na Titanu**, měsíci planety **Saturn**, přistála americká sonda. Letěla tam 7 let a měla zjistit, zda-li tam existuje život. Na její konstrukci se podílel český odborník Jiří Švestka, který zkonstruoval 1 z 12 elektrických přístrojů instalovaných na sondě.

60 let od osvobození Osvětimi

27. ledna 2005 uplynulo **60 let od osvobození** koncentračního tábora **Osvětim** Rudou armádou. Výroční den byl nazván Dnem památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti. Silným dojmem působil pohled na účastníky, kteří do Polska na pietní slavnost přijeli. Přijeli bývalí vězni, kteří přežili a byli schopni cesty. Všichni se shodovali v tom, že nic horšího než pobyt v osvětimském koncentráku neprožili. Zahynuli Židé, Romové i ostatní, v Osvětimi celkem 1 a půl milionu lidí. Přijelo 46 státníků včetně Václava Klause. Polský prezident Kwasniewski řekl, že máme **povinnost křičet, že tady bylo peklo na zemi**. Je nepochopitelné, že se mohou vyskytovat lidé, kteří popírají holocaust.

demokratické volby v Iráku

30. ledna 2005 proběhly v **Iráku po 50 letech první demokratické volby**. Voliči mohli vybírat z více stran. Jejich průběh byl ohrožován teroristickými samovraždnými útoky, útočníci volby nechtěli. Za vším stál terorista Zarkáví. Auta vůbec nesměla do ulic. Zahynulo asi 40 lidí. Přesto se násilí nekonalo v takovém rozsahu, aby lidé nešli k volbám. Volit přišlo 17 milionů Iráčanů. Účast byla 60 %, někde až 90 %. Sunnité volby bojkotovali.

sníh na Sahaře

30. ledna padal **na Sahaře** v Alžírsku **sníh**.

známka na dopis za 7,50 Kč

1. února 2005 došlo ke zdražení poštovních poplatků o 14 %. **Známka** na dopis i pohlednici stojí **7,50 Kč**. Nejdražší je posílání peněz poukázkou, poplatek vzrostl na dvojnásobek.

100 let od narození Voskovce a Wericha

5. a 6. února vzpomněla Česká televize **výročí 100 let** od narození naší nejslavnější klaunské dvojice **Jana Wericha** a **Jiřího Voskovce**. Po celý víkend vysílala pořady, ve kterých vystupovali.

setkání Bush – Putin v Bratislavě

24. února se v Bratislavě za přísných bezpečnostních opatření sešli prezidenti USA a Ruska **George W. Bush** a **Vladimír Putin**. Přivítal je premiér Mikoláš Dzurinda. Vřeleji byl přivítán Bush. Pro Slovensko to byla velká pocta. Americký a ruský prezident se shodli v názoru na Irán, aby neměl jaderné zbraně.

setkání Klaus – Bush

8. března na příležitostném setkání prezidentů **Václava Klause** a **George W. Bushe** v Bruselu předal náš prezident Klaus americkému prezidentovi knihu „Cesta k demokracii“, ve které popisuje sled událostí v naší zemi v uplynulých letech.

kácení lip

29. března , v úterý po Velikonocích, byly **skáceny 2 staré lípy**. Obě byly značně poškozené. Lípa u „Lepšů“ v rohu náměstí byla prasklá po zásahu blesku a lípa u věže kostela byla uvnitř shnilá a dutá.

Grossova vládní krize - vrchol

Ve vládní koalici ČSSD, KDU-ČSL a US-DEU došlo k rozkolu v názorech na nejasnosti týkající se financování premiérova bytu a dalších peněžních aktivit jeho i jeho manželky Šárky. Lidovci navrhovali odstoupení premiéra Grosse, vládu ale sami nejprve opustit nechtěli. 2. dubna odstoupil jako první Vladimír Mlynář (US-DEU). Po něm to byli ministři Šimonovský, C.Svoboda a L.Ambrozek (všichni KDU-ČSL). V parlamentu při hlasování Grosse podpořili komunisté. 25. únor 2005 připomněl občanům toto datum z roku 48, ale ze vzniku nové totality obavy nebyly. Byla to situace nejhorší po roce 89. Všichni se divili, co se to v zemi děje. Že by KSČM začala udávat tón?

Teprve 25. dubna Stanislav Gross odstoupil z funkce premiéra a 24. září i z funkce předsedy ČSSD.

úmrtí papeže Jana Pavla II.

2. dubna 2005 ve 21 hodin 37 minut před očima celého světa **zemřel** ve věku 85 let po 26 letech působení v roli Svatého Otce osvícený a mimořádně lidský papež **Jan Pavel II.** 8. duben – den jeho pohřbu – byl vyhlášen světovým dnem smutku. Pohřbu se zúčastnily 3 miliony lidí v čele se 70 státníky z celého světa. Další miliony sledovaly obřad na televizních obrazovkách. Akreditováno bylo 3000 novinářů. Obřad vedl kardinál Josef Ratzinger. Loučili se katoličtí kardinálové i nekatoličtí patriarchové východních církví. Pohřben byl v kryptě chrámu sv. Petra ve Vatikánu. Důstojný obřad přenášela televize skoro 3 hodiny.

Jan Pavel II. se narodil 18. 5. 1920 ve Wadowicích v Polsku, jmenoval se Karol Wojtyła. Byl to největší Polák v historii a vůbec první slovanský papež. Byl i třetím nejdéle působícím papežem a jedním z nejlepších. Byl nazýván papežem bez hranic. Přispěl k pádu komunismu a pomáhal na cestě k demokracii. Měl moderní názory, zajímal se o vědu, pochopil a přijal moderní technologie (TV, mobily..). Jako první tento „katolický světoběžník“ vstoupil do islámské mešity a do židovské synagogy. Obracel se i k ateistům. Neúnavně cestoval i ve vysokém věku po celé zeměkouli. Ve velké většině byl rád přijímán a vítán hlavami států a hlavně prostými občany. Usiloval o sblížení národů a církví. Byl zastáncem lidských práv a měl velký smysl pro lidskou bolest. Byl to velký člověk, rozuměl lidem a narýsoval pro lidstvo mnoho nových cest. Měl rád život, nechyběl mu smysl pro humor, napsal dokonce receptář (r. 1953 kuchař Jeřábek z Českého Krumlova podle něj sepsal Klášterní kuchařku, která vyšla až v r.2004). Byl silný i v utrpení. Odpustil svému atentátníkovi. Také v posledních měsících svého života nesl statečně těžkou nemoc doma ve Vatikánu. Do nemocnice nechtěl jít. V posledních dnech upadal do bezvědomí, dostal infekci močových cest a otravu krve. Lidé na vatikánském náměstí sledovali jeho stav, pozorovali okno jeho pokoje a modlili se za něj. Modlili se lidé po celém světě – při mších v kostelích např. v Mexiku, v Betlémě, na Pobřeží Slonoviny i v Praze. Když kardinál oznámil smrt papeže slovy „ Pán ho přijal, církev žije dál“, zavládlo na vatikánském náměstí ticho. Poté se rozezněl svatopetrský zvon. 3. dubna ve 12.00 se na znamení smutku rozezněly kostelní zvony po celém světě. Potom následovaly zádušní mše, 4. dubna se konala také v novohrádovském kostele sv.Petra a Pavla. Ostatky zesnulého sv. Otce byly 3 dny vystaveny a fronta k nim byla dlouhá 3 a půl km. Co udělal Jan Pavel II. pro svět nebylo dáno jen kodexem víry , bylo to také **jeho člověčenství**.

úmrť monackého knížete Rainiera III.

6. dubna ve věku 81 let zemřel nejdéle vládnoucí (od r. 1949) monacký monarcha kníže **Rainier III.** Byl dobrým manažerem, za jeho vlády se 20krát zvýšily příjmy monackého knížectví. Nahradí ho syn princ Albert.

volba nového papeže – konkláve

18. dubna se konalo v Sixtinské kapli ve Vatikánu **konkláve** (pod jedním klíčem) 115 kardinálů z 52 zemí světa. Přítomen papežské volbě byl také český kardinál Miloslav Vlk. Po hlasování 4krát denně, po dosažení nejméně dvoutřetinové shody, byl v pořadí **265. papežem zvolen** kardinál německého původu **Josef Ratzinger**. Tento 78 letý spolupracovník a přítel Jana Pavla II., v pořadí 8. německý papež v historii, přijal jméno **Benedikt XVI.** Bílý kouř ze Sixtinské kaple 19. dubna ohlásil lidem na vatikánském náměstí „Máme papeže!“. Nový papež se lidem představil za zvuku zvonů.

nový premiér ČR

Po 10 týdenní vládní krizi podal Stanislav Gross 25. dubna demisi a novým premiérem prezident jmenoval tehdejšího ministra pro místní rozvoj **Jiřího Paroubka**.

50. výročí konce 2. světové války

8. května celá Evropa vzpomněla **50. výročí 2. světové války**. Prováděly se simulace některých bojů a vzpomínkové besedy za přítomnosti dosud žijících veteránů a pamětníků.

hokejové mistrovství světa ve Vídni

15. května na **MS v ledním hokeji** ve Vídni vybojovalo naše mužstvo **zlaté medaile**, když ve finále porazilo Kanadu 3:0. Kanadčané byli velmi tvrdí, marně se prali s kapitánem Smithem včele. Se všemi fanoušky národního mužstva se radoval trenér Vladimír Růžička i prezident Klaus a premiér Paroubek, kteří byli na finále přítomni. Sportovní vítězství jsou vnímána jako národní prestiž.

úmrť herečky Stelly Zázvorkové

18. května ve věku 83 let zemřela herecká legenda **Stella Zázvorková**. Oblíbená a vzdělaná herečka (ovládala 5 jazyků) pracovala a zůstala dámou až do konce svého života. Na otázku při novinovém rozhovoru „Na co se vy teď, v únoru 2005 nejvíc těšíte?“ odpověděla : „Na jaro. Mám chuť do života a říkám si. snad se dožiju dubnových třiaosmdesátin. To bych byla velice ráda.“ A dožila se. Jako první česká herečka převzala ještě v březnu 2005 čestného **Českého Iva** za celoživotní dílo. „Málem mě to porazilo,“ děkovala herečka za bouřlivých ovačí pražské Lucerny.

oprava elektroinstalace v místním kostele

21. května byla zahájena **rekonstrukce elektroinstalace v kostele**. Práce včetně úklidu skončily 3. července a pouťová mše sv. mohla být sloužena opět v jeho prostorách.

úmrť herce Jiřího Kodeta

27. června ve věku 67 let zemřel člen rozsáhlé herecké rodiny herec **Jiří Kodet**.

návštěvy černých čápů v obci

V květnu a v červnu mohli občané pozorovat skupinky **černých čápů** s 6 i více jedinci. Noc co noc hřadovali na modřínu Pod Smrčinou. Odvážili se i do obce, odpočívali i na budově sokolovny. Na poli pod Pasíčky byli vidět velmi často.

teror v Londýně

7. července otrásl celým světem **teroristický útok v Londýně**. V ranní dopravní špičce v 8.51 hod vybuchla první nálož **v metru**, brzy následovaly další 2 výbuchy v metru a 1 **v autobuse**. Zahynulo více než 50 lidí a 700 jich bylo zraněno. Tony Blair ihned přijel ze summitu G8 a řekl : „Zaútočili na nás barbaři.“ Londýňané zachovali

obdivuhodný klid. Zrušili oslavy přidělení konání OH v r. 2012. K útoku se přihlásila skupina Al Kajdy, která je v Británii aktivní. Druhý den po výbuchu visely vlajky na půl žerdi a metro zelo prázdnotou.

hnědí slimáci

Léto 2005 bylo poznamenáno velkým výskytem **hnědých slimáků**. Jejich invaze zasáhla celé Orlické hory. Nemilosrdně pustošili zahrádky. Zahrádkáři je trpělivě dennodenně sbírali a ničili, přesto boj se slimáky většinou prohrávali.

teroristické peklo v Egyptě

Londýn nestačil a v noci z 21. na 22. července v 1.15 hod se odehrálo další **teroristické peklo** v přímořském letovisku **Šarm aš-Šajch v Egyptě u Rudého moře**. 2 výbušné nálože explodovaly v luxusních hotelích a 1 nálož na tržišti. Teror nepřežilo 88 lidí včetně jednoho 24 letého Čecha, pracovníka cestovní kanceláře z Ústí n.Lab.. Bomba ho zabila v kavárně. Zraněno bylo 700 lidí. Bosí a v pyžamech běhali po zemi plné střepů. Velice oblíbený a hojně navštěvovaný Šarm se ještě v pátek ve dne zdál bezpečný. V sobotu letecký speciál odvezl 100 českých turistů domů.

úmrtí ministra kultury Pavla Dostála

24. července ve věku 62 let zemřel **populární ministr kultury**, nejoblíbenější politik, herec **Pavel Dostál**. Podlehl rakovině slinivky. Do poslední chvíle statečně s nemocí bojoval a pracoval. O nemoci říkal: „Té svini se nepoddám.“ Dále uvažoval: „Když je ti těch 62 let, tak si říkáš : Děje se ti vlastně něco tak hrozného, kamaráde? Neprožil jsi snad hezký život? A kdyby nepřišlo tohle, jak dlouho bys tu ještě mohl být – pět, šest let, než by tě to kleplo?“ Byl to ministr všech. V oblibě byl u svých i opozičních politiků. Byl to „správce kulturních věcí“, velká kulturní osobnost. Jeho image doplňovala náušnice a oblíbená šála kolem krku. Rozloučení s ministrem proběhlo 28. července v Národním divadle a následující den se konal pohřeb v rodinném kruhu v jeho rodné Olomouci.

rekordní teplota

28. července 2005 naměřili v pražském Klementinu **teplotní rekord + 34,7 stupně**. Celkově ale bylo léto deštivé a počasí velmi proměnlivé.

15. ročník Akademických týdnů

30. července probíhal na Pavlátově louce v Novém Městě nad Metují **15. ročník Akademických týdnů**. Program byl opět bohatý a zajímavý. Ze známých osobností vystoupili např. P. Czendlik, P. Linhart, RNDr.Grygar, Doc.Ing. Němcová, CSc. a další.

nový ministr kultury

Po zesnulém Pavlu Dostálovi jmenoval prezident republiky 17. srpna novým **ministrem kultury** do konce volebního období herce **Vítězslava Jandáka**.

mimořádná úroda hub

Konec srpna přinesl neobvyklou **úrodu hub**. Houby rostly všude a všechny druhy včetně bílých hřibů. Lidé jich z lesa nosili ne kilogramy, ale desítky kilogramů.

asfaltování cesty ke škole

29. srpna bylo dokončeno **asfaltování cesty** z náměstí ke škole. 1. září šli žáci i učitelé ze svahu po pěkné cestě.

hurikán Katrina

30. srpna 2005 postihl 1,4 milionové americké město **New Orleans** katastrofální **hurikán Katrina** dosahující rychlosti až 250km/h s následnou rozsáhlou povodní po prolomení nedostatečně pevné mořské hráze. V krátké době bylo zaplaveno 80 % města. Ve vodě se pohybovali hadi a aligátoři, plavala mrtvá těla zvířat i lidí, byly v ní chemikálie, benzin, hrozilo nebezpečí otrav a infekčních nemocí. Chyběla pitná voda, potraviny, léky, nešel elektrický proud. Stovky lidí nestačily utéci a zůstaly uvězněny

ve svých domovech. A to asi milion lidí opustil město ještě před úderem hurikánu. Evakuace byla prováděna autobusy, mnozí prchali kradenými auty, jiní pěšky. Někteří žili několik dní na stadionu Superdome. Azyl nacházeli v texaském Houstonu. Tragédie se neobešla bez rabování supermarketů. V postižené oblasti byli i Češi – většinou studenti. Jako ve válečné zóně si připadal Čech Marek Raniš, který zažil na vlastní kůži provalení hrází. Se svým známým utíkal z hotelu před stále stoupající vodou. Pomohla mu náhoda, narazil na vojáky, kteří jemu a dalším pomohli v evakuaci. Celkem zahynulo 1000 lidí. Prezident Bush slíbil 10 ½ miliardy na obnovení infrastruktury a znovuobnovení samosprávy, která se rozpadla. Zasažena byla i další města. Katrina byla největší a nejdražší přírodní katastrofa v historii USA, srovnatelná s útokem 11. září 2001 v New Yorku.

ušlapání lidí při islámské pouti v Bagdádu

31. srpna při islámské pouti v **Bagdádu** bylo ušlapáno nebo se utopilo v řece Tigris 800 lidí. Na mostě přes řeku někdo vykřikl, že je mezi nimi atentáčník. Nastala panika, která měla hrozná následky.

zdražení benzínu

Po americkém hurikánu Katrina **podražil benzin** někde až na 35 Kč za litr a byl nejdražší v historii. Později cena klesla opět pod 30 Kč.

otevření restaurace na Hrádku

9. září byla po letech znovu **otevřena restaurace Na Hrádku** nad samoobsluhou. Nájemce p. Mrázek z Častolovic ji provozoval bohužel pouze do Vánoc. Velké náklady a malá návštěvnost ho vyhnala do Třebechovic.

hurikán Rita

24. září postihl americké pobřeží další velký **hurikán Rita** dosahující rychlosti 200 km/h. Před nárazem na pevninu ztratil energii a byl slabší, než se čekalo. Přesto byl evakuován 1 milion lidí. Hráz v New Orleansu se nepodařilo opravit, voda stoupla a utíkaly před ní další 3 miliony lidí. Postiženo bylo město **Port Artur** a opakovaně také **Luisiana**.

zemětřesení v Pakistánu

7. října postihlo **Pakistán** u města Islamabad silné zemětřesení s epicentrem 10 km pod zemským povrchem. Částečně zasáhlo také Afganistán. Celkem v troskách zahynulo 54 tisíc lidí.

změna vedení ministerstva zdravotnictví

12. října byla odvolána z funkce **ministřyně zdravotnictví Milada Emmerová**. Ve funkci ji nahradil razantní a ambiciózní **David Rath**, dřívější prezident České lékařské komory.

zahájení digitálního vysílání české televize a rozhlasu

21. října začalo v Praze poprvé **digitální vysílání** českého rozhlasu a televize. Do konce roku začalo digitálně vysílat i Brno a Ostrava.

změna technologie zimní údržby silnice

Od prosince, výjimečně během sezóny, došlo ke **změně zimní údržby okresní silnice**. Poprvé se **začala silnice solit**. Sjízdnost silnice především na Náchod byla tak špatná, že se správa silnic z bezpečnostních důvodů rozhodla pro tuto změnu. Řidič autobusu dokonce jednou musel nad vodojemem zůstat stát a volat pro posypové vozidlo. Velmi spokojeni byli všichni řidiči.

časté výpadky elektrického proudu

Závěr roku byl poznamenán **častými výpadky elektrického proudu** způsobenými velkými mrazy a přemírou sněhu. Proud nešel opakovaně kratší dobu po několik dní a z 22. na 23. prosince po celou noc. Vypadl i 24. na Štědrý den kolem poledne.

silvestrovská tragédie v Roháčích

Poslední den v roce došlo k nejtragičtější nehodě ve slovenských **Roháčích**. Pod lavinou tam z osmičlenné skupiny **zahynulo 7 českých horolezců**. Jediný zachráněný stačil mobilem přivolat záchrance, ale na záchranu již bylo pozdě. Horolezci bohužel nerespektovali zákaz horské služby a podcenili nebezpečí.

S p o l e č e n s k á k r o n i k a

Manželům se narodili

(13 dětí)

Josef a Pavla Čtvrtečkovi Kn.	Nový Hrádek Končiny 215	12. 2. 2005	Rychnov n.
	dcera A d é l a dcera H a n a		
Josef a Věra Komůrkovi	Nový Hrádek 307	20. 3. 2005	Opočno
	dcera A n e t a		
Josef a Eva Noskovi	Nový Hrádek 348	30. 3. 2005	Náchod
	dcera T e r e z a		
Tomáš a Lucia Hrnčířovi	Nový Hrádek 64	8. 5. 2005	Náchod
	syn A d a m		
Leoš a Michaela Tolgoví	Nový Hrádek 347	24. 5. 2005	Náchod
	syn J a k u b		
Petr a Veronika Bohadlovi	Nový Hrádek 347	12. 6. 2005	Opočno
	syn V o j t ě c h		
Karel a Radka Šrůtkovi	Nový Hrádek 300	14. 6. 2005	Opočno
	dcera N i k o l a		
Dalibor a Hana Možných	Nový Hrádek 355	14. 7. 2005	Náchod
	dcera L e n k a		
Zdeněk a Jana Hudkovi	Nový Hrádek 359	6. 8. 2005	Opočno
	dcera K a t e ř i n a		
Martin a Radka Stříbrných	Nový Hrádek 93	22. 9. 2005	Náchod
	syn J a k u b		
Petr a Anna Hlaváčkovi	Nový Hrádek 309	7. 10. 2005	Náchod
	syn B e n e d i k t		
Pavel Krásný a Lucie Pazderová	Nový Hrádek 337	17. 12. 2005	Opočno
	syn T o m á š		

Sňatek uzavřeli

Martin Škopík - Nový Hrádek a Petra Hofmanová - Praha	11. ledna 2005 na Obecním úřadě
Martin Škrobák – Břeclav a Zlata Marková – Ždírec n. Doubr,	23. dubna 2005 na Obecním úřadě
Vladimír Fišer a Pavlína Grimová – Nový Hrádek	16. července 2005 na Obecním úřadě
Tomáš Ježek a Petra Nemeitová – Nový Hrádek	3. září 2005 na Obecním úřadě
Vladimír Hofman a Romana Vitásková – Nové Město n. Met.	22. října 2005 na Obecním úřadě

Výročí svatby oslavili

50 let společného života – zlatou svatbu

Josef a Marie Hánlovi	Nový Hrádek 123	18. června 2005
Ferdinand a Marie Hlaváčkovi	Nový Hrádek 7	18. listopadu 2005
Zdeněk a Marie Drašnarovi	Nový Hrádek 269	19. listopadu 2005
Blahoslav a Milada Šritrovi	Nový Hrádek 127	31. prosince 2005

Z našich řad odešli

Anežka Štěpánová z Nového Hrádku čp. 141 zemřela ve věku 91 let **8. února 2005** v Domově důchodců v Náchodě. Pohřbena byla 15. února na místním hřbitově. Pocházela z Ohnišova, kde se také seznámila se svým manželem. Když se vdala, odstěhovali se s manželem na Nový Hrádek k Lepšovým na náměstí. Najali si od paní Lepšové pole a hospodařili. Měli 1 – 2 koně, manžel provozoval povoznictví a pracoval v lese s koňmi. Vychovali 3 syny, Josefa, Miloše a Ivu. Těžko se smiřovali s tragickou smrtí nadějněho syna Miloše. Zesnulá pracovala celý život v zemědělství. Byla velmi pracovitá, neúnavně konala i těžkou práci. Ještě se synem Milošem postavili nový rodinný domek. Byla rozhodná a energická a žila jen pro svou rodinu .

Anna Martinková z Nového Hrádku zemřela ve věku 93 let **20. srpna 2005** v domově Oáza v Novém Městě n. Met. Zesnulá byla rozená Drašnarová a pocházela z Nového Hrádku – Dolů. Vdala se za listonoše Jindřicha Martinka. Celý život pracovala v továrně, nejprve v textilní, později v družstvu Velorex. Odtud odešla do

starobního důchodu. S manželem vychovali dceru Marii. Dcera brzy ovdověla a zůstala s dvěma dcerami – dvojčaty sama. Často matku navštěvovala. Zemřelá se dožila také smrti své jediné dcery. Žila prostým životem pro svou rodinu, byla tichá a skromná. Oporou jí byly až do konce života její vnučky.

Jindřich Šotola z Nového Hrádku čp. 294 zemřel ve věku 83 let **3. září 2005** v Domově důchodců v Náchodě. Poslední rozloučení se konalo 9. září v Husově sboru CČSH v Novém Městě nad Metují. Po církevním obřadu byl zemřelý převezen ke zpopelnění. Zesnulý pocházel z Nového Hrádku – Podfary. Byl nejstarší ze 3 synů. V mládí se vyučil číšníkem a pracoval v řadě pohostinských zařízení. Nejprve to bylo v Olešnici v Orł.h.. Po znárodnění živnosti se s manželkou přestěhovali k jejím rodičům – Vackovým - do Nového Hrádku. Pracovali v místním pohostinství a později byl zesnulý mistrem v Kovodružstvu. V důchodu opět pracoval v pohostinství v Mezilesí a v České Čermné. S manželkou vychovali dcery Evu a Mílu. Zesnulý byl společenský, přímý a svůj. Po mozkové příhodě žil v domově důchodců.

Z občanů, kteří z Nového Hrádku pocházeli nebo k němu měli blízký vztah **v roce 2005 zemřeli :**

Rostislav Růžička 28. dubna ve věku 79 let, **Ivo Říha** 5. července ve věku 55 let, **Jan Beránek** Dobruška, t.č. Nový Hrádek 134 23. září ve věku 52 let a **Jaroslav Škalda** Česká Čermná 9. listopadu ve věku 64 let.

Zapsala

Anna Marková, kronikářka